

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים**ע"א 2350/18**

לפני: כבוד הנשיאה א' חיות

המערערת: פלונית

נגד

המשיבים: 1. פלוני
2. פלונית

ערעור על החלטת בית המשפט לענייני משפחה באשדוד
מיום 12.3.2018 בתמ"ש 6645-05-17 שניתנה על ידי כבוד
השופטת ר' קודלר עיאש

בשם המערערת: עו"ד אהוד ויניצקי

פסק-דין

ערעור על החלטת בית המשפט לענייני משפחה באשדוד (השופטת ר' קודלר
עיאש) מיום 12.3.2018 בתמ"ש 6645-05-17 שלא לפסול עצמו מלדון בעניינה של
המערערת.

1. המשיב 1 והמשיבה 2 (להלן: המשיב והמשיבה בהתאמה), הם בני זוג לשעבר
וליהם שני ילדים קטינים (להלן: הקטינים). בין המשיב למשיבה התנהלו הליכים
משפטיים הנוגעים לסיום הקשר הזוגי. שמונה הליכים בין הצדדים שהתנהלו בפני
המותב הנ"ל, הסתיימו. עניינו של ההליך מושא הערעור דנן הוא תביעה כספית שהגיש
המשיב נגד המערערת – אמה של המשיבה – ונגד המשיבה בגין נזקים שנגרמו לו,
לטענתו, בשל התנהלותו. ביום 5.12.2017 התקיים קדם משפט בהליך, במהלכו נקבע
כך:

"[בית המשפט] אכן אמר ועומד מאחורי אמירתו כי
בעניינם של הקטינים ילדי הצדדים שבכותרת מתקיימת
מציאות יוצאת דופן, חריגה, עצובה מאין כמוה שבימ"ש
במהלך שנותיו על כס השיפוט לא נתקל בה והיא

משקפת ניכור הורי מובהק ואת זאת אף רשמתי בהחלטות קודמות [...] נסיון בימ"ש לקיים שיח מחוץ לפרוטוקול היום היה מתוך הבנה שהמפתח לשינוי מצב הדברים בין הקטינים לאביהם [המשיב] נמצא בידי האם [המשיבה] ולמרבית הצער לא בידי בימ"ש ולא בידי באי כח האם ובוודאי שלא בידי האב או באת כוחו [...] כעת תיערך הפסקה ובסיומה יוכל כל אחד מבאי כח הצדדים להודיע עמדתו ביחס למתווה הדיוני שהציע בימ"ש [...] ואם לא תהיה הסכמה ייקבעו מועדים לשמיעת הראיות".

2. על רקע זה הגישה המערערת בקשה לפסילת המותב. כעולה מהחלטת בית משפט קמא, כחודש לאחר מכן הגישה גם המשיבה בקשת פסלות בהליך אחר, והצטרפה לבקשה מושא הערעור דנן. שתי הבקשות נדונו במאוחד, ונדחו בהחלטה מיום 12.3.2018. נפסק, כי "ההכרעה באשר לסוגיית 'הניכור ההורי' הינה לב ליבה של ההליכים המתנהלים בין הצדדים", וכי בנסיבות המקרה דנן אין מחלוקת כי בעניינם של הקטינים קיים מצב של ניכור הורי, שכן בראשית ההליכים בין הצדדים היה קשר בינם ובין אביהם-המשיב, שהגיע בסופו של דבר לכדי נתק. עם זאת, הוטעם כי אין כל מניעה לשכנע את בית המשפט שהניכור ההורי אינו תולדה של מעשי המערערת ושל המשיבה. לכך הוסף כי שאלת הניכור ההורי אינה עומדת במוקד ההליך מושא הערעור, אלא השאלה אם זכאי המשיב לפיצוי נזיקי בגין התנהלות המערערת והמשיבה. לתמיכה במסקנה בדבר קיומו של ניכור הורי עמד בית המשפט בהרחבה על קביעותיו במסגרת החלטה מיום 12.2.2017 בהליך אחר שהתנהל בין הצדדים, שעניינו תביעת המשיב לחידוש הקשר עם הקטינים, שעודנו תלוי ועומד (להלן: ההליך בעניין חידוש הקשר). בהמשך לכך, הרחיב בית המשפט על אודות הניסיונות – שלא צלחו, ושהיוו את הבסיס להגשת התביעה מושא הערעור דנן – לביסוס מחדש של הקשר בין המשיב לקטינים. בית המשפט ציין כי אמירתו בדיון קדם המשפט חוזרת למעשה על דברים שנקבעו בהחלטות במסגרת ההליך בעניין חידוש הקשר, שהמערערת לא הייתה צד בו. לכך הוסף, כי במשך כשנה וחצי המשיבה לא השיגה על החלטות שניתנו במסגרת ההליך בעניין חידוש הקשר, אשר גם בהן נקבע כי קיים ניכור הורי, וכי גם במקרה דנן המשיבה אך "הצטרפה" לבקשת המערערת ולא יזמה את ההליך. באשר לניסיונות בית המשפט להביא את הצדדים למתווה מוסכם לפשרה, נקבע כי אין בכך משום חריגה מהנהיגול התקין של ההליך במסגרת קדם משפט. על כן בקשות הפסלות נדחו והמערערת והמשיבה חויבו כל אחת בתשלום הוצאות לטובת המשיב בסך של 2,000 ש"ח.

3. מכאן הערעור שלפניי. המערערת טוענת כי בית המשפט לא איפשר לה להציג את עמדתה בסוגיית הניכור ההורי ובכך פגע בזכותה הבסיסית לקיום הליך הוגן ולקבלת

יומה בבית המשפט, ובהקשר זה נטען על ידה כי קביעותיו של בית המשפט בהליכים אחרים שהמערערת לא הייתה צד להם, אינן מחייבות אותה. המערערת מציינת כי "כלל לא קיים ניכור הורי", וכי רתיעת הקטינים מהמשיב נובעת מהתעללות מינית אשר לדברי המערערת עברה הקטינה על ידי המשיב. הוטעם כי לקביעה בדבר קיומו של ניכור הורי יש משקל מכריע בתביעה שהגיש המשיב נגדה וכי קביעות בית המשפט – כמו גם מתווה הפשרה שהוצע על ידו – מעידים כי דעתו "נעולה" בנושא זה.

4. לאחר שעיינתי בערעור על נספחיו באתי לידי מסקנה כי דינו להידחות. איני סבורה שיש בטענות שהעלתה המערערת כדי להקים עילת פסלות, ולא מצאתי כי יש בהתנהלות בית המשפט כדי להקים חשש ממשי למשוא פנים כלפיה (ע"א 9400/17 פלונית נ' פלוני, פסקה 4 (13.12.2017) (להלן: עניין פלונית)). זאת מבלי להידרש לקביעות באשר למשיבה, שלא ערערה על ההחלטה בבקשות הפסלות. עיון בטענות המערערת בערעור מעלה כי היא עצמה אינה חולקת על כך שהקטינים "נרתעים" – כלשונה – מהמשיב, ודומה כי המחלוקת בין הצדדים נעוצה בגורם שבעטיו נגרם ניתוק הקשר האמור. בהקשר זה קבע בית משפט קמא כי המערערת לא הייתה צד להליכים קודמים שהתנהלו בין המשיב והמשיבה וכי לא נקבעו בהם כל קביעות לגביה. כך גם עולה מהערעור שהגישה המערערת, אשר בו היא מדגישה כי ההליך מושא הערעור הוא ההליך הראשון שמתנהל בינה ובין המשיב. בהחלטה מיום 5.12.2017 אף לא נקבעו כל ממצאים באשר למערערת, ולא עולה ממנה כי דעתו של בית המשפט "נעולה" בעניינה. על יסוד כל האמור, איני סבורה כי עלה בידי המערערת להצביע על כך שבית המשפט כבר גיבש את עמדתו, וכי אין הוא פתוח לשכנוע. לכך יש להוסיף כי בית המשפט עצמו הבהיר שדעתו אינה "נעולה", וכי בפני המערערת פתוחה הדרך לשכנוע בדבר גרסתה באשר לשאלת אחריותה לניתוק הקשר בין הקטינים והאב. עיון בפרוטוקול דיון קדם המשפט מעלה עוד כי המותב לא חרג מניהול סביר של ההליך, בהתאם להלכות הנהוגות בעניין זה (עניין פלונית, 100).

אשר על כן, הערעור נדחה. משלא הוגשה תשובה אין צו להוצאות בערעור.

ניתן היום, ט"ז בניסן התשע"ח (1.4.2018).

א' חיות

ה נ ש י א ה